

Elinkeinoministeri Jyri Häkämies
Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Asia: Itä- ja Pohjois-Suomi työryhmä
Viite: Asettamiskirje TEM/1819/00.04.01./2011

Työ- ja elinkeinoministeriö on asettanut toimikaudelle 22.8.2011-31.12.2012 työryhmän valmistelemaan hallitusohjelman mukaisesti Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämissuunnitelmaa. Ohjelmassa määritellään strategia ja toimenpiteet Itä- ja Pohjois-Suomen kehittämiseksi. Työryhmässä ei ole saamelaiskäräjien nimeämää edustajaa. Saamelaiskäräjien näkemyksen mukaan työryhmän kokoonpano on tältä osin vaillina. Saamelaiskäräjät esittää kohteliaammin ja alla olevin perusteluin, että työryhmää täydennetään saamelaiskäräjien nimeämällä edustajalla.

Saamelaiset ovat Suomen ja Euroopan ainoa alkuperäiskansa. Suomen perustuslain (PeL, 731/1999) 17 §:n 3 momentin mukaan saamelaisilla alkuperäiskansana on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Suomen perustuslain (731/1999) 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien turvaaminen. PeL 121 §:n 4 momentin mukaan saamelaisilla on saamelaisten kotiseutualueella kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin lailla säädetään. Saamelaiskäräjälain § 6 mukaan (974/1995) saamelaiskäräjät edustaa saamelaisia tehtäviinsä kuuluvissa asioissa kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Saamelaisten itsehallintoa koskevan säännöksen tavoitteena on luoda saamelaisille hallinnollis-poliittinen asema, jonka avulla he voivat nykyistä enemmän vaikuttaa päätettäessä saamen kieltä ja kulttuuria sekä saamelaisten asemaa alkuperäiskansana koskevista asioista. Toimituessaan tämä tavoite edistää saamelaisten mahdollisuuksia vaalia, ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan sekä sosiaalisia ja taloudellisia olojaan (HE 248/1994).

Alueiden kehittämislain (1651/2009) mukaan alueiden kehittämisen tavoitteena on mm. edistää alueen hyvinvointia, osaamista ja kulttuuria (§ 4). Lain mukaan Lapin maakunnassa saamelaiskulttuuria koskevan osan valmistelee saamelaiskäräjät (§ 25). Yhdenvertaisuuslain (21/2004) tarkoituksena on turvata ja edistää yhdenvertaisuutta yhteiskunnan eri sektoreilla. Viranomaisien tulee edistää yhdenvertaisuutta tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti kaikessa toiminnassaan. Lisäksi viranomaisten tulee vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan yhdenvertaisuuden edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelmassa on mm. seuraavat saamelaisten asemaa koskevat linjaukset: *Saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ja saamelaiskäräjien toimintaedellytyksiä kehitetään. Saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana kehitetään mm. maankäyttöön liittyvää lainsäädäntöä selkeyttämällä ja osallistumalla aktiivisesti kansainväliseen yhteistyöhön alkuperäiskansojen oikeudellisen ja tosiasiallisen suojelun vahvistamiseksi.*

Suomi korostaa annettujen kansainvälisten sitoumusten ratifiointia. Tavoitteena on hallituskauden aikana ratifioida ILO:n alkuperäiskansoja koskeva yleissopimus 169 sekä YK:n vammaisten oikeuksia koskeva yleissopimus. Turvataan palvelujen saatavuutta myös saamen kielellä.

Työryhmän asettamiskirjeen mukaan työryhmän tehtävä on valmistella sellaisia suunnitelmia, jotka edellyttävät saamelaisten kotiseutualueen osalta saamelaiskäräjien vahvaa osallisuutta työ-

ryhmän työskentelyssä perustuslain ja sen tavoitteiden, alueiden kehittämislain sekä saamelaiskäräjälain nojalla. Kehittämissuunnitelman valmistelussa tulee huomioida saamelaisten yhdenvertaisuuden toteutuminen. Hallitusohjelman linjauksen saamelaiskäräjien toimintaedellytyksien ja saamelaisen kulttuuri-itsehallinnon toimintaedellytyksien kehittämisestä edellyttää saamelaiskäräjien vahvaa osallistumista kehittämissuunnitelman valmisteluun ja jäsenyyttä työryhmässä.

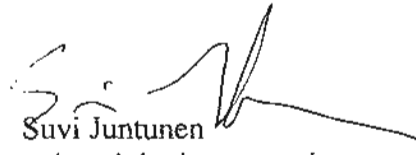
Saamelaiskäräjien osallistuminen työryhmän työskentelyyn mahdollistaisi myös kehittämissuunnitelman suunnittelun menestyksellisyys. Saamelaiskäräjät tarjoaa asiantuntemustaan saamelaisten kotiseutualueen ja arktisen alueen kehittämishaasteista ja -mahdollisuuksista työryhmän käyttöön.

Saamelaiskäräjät odottaa työ- ja elinkeinoministeriön pikaista yhteydenottoa asiassa.

Enontekiöllä 19.9.2011

Klemetti Näkkäläjärv
Saamelaiskäräjien puheenjohtaja

Suvi Juntunen
puheenjohtajan avustaja

Tiedoksi:

Työryhmän puheenjohtaja Jouni Backman
Pääsihteeri Janne Antikainen
Oikeusministeriö